

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobce: M. J.
bytem X
zastoupen JUDr. Jaroslavem Bártou, advokátem
sídlem T. G. Masaryka 25, 304 72 Plzeň
proti

žalovanému: Krajský úřad kraje Vysočina
sídlem Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022, č.j. KUJI 44867/2022, OOSČ 267/2022 OOSC/66,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022, č.j. KUJI 44867/2022, OOSČ 267/2022 OOSC/66 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tím žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Třebíč (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 24. 2. 2022, č. j. OSČ-PŘ-533/2021-JI-14 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a

prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Dále žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání proti usnesení prvostupňového orgánu ze dne 24. 2. 2022, spis. zn. OSČ-PŘ-533/2021-JI-13, jímž byl zamítnut návrh žalobce na nařízení ústního jednání v této věci.

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 14. 5. 2021 v 17:15 hod. v obci Kojetice na pozemní komunikaci naproti domu čp. 11 řídil motorové vozidlo tov. značky Fiat Scudo, reg. zn. X, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění. Za tento přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci napadeného rozhodnutí. Současně byla žalobci rozhodnutím prvostupňového orgánu uložena povinnost k náhradě nákladů správního řízení v paušální částce 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve připomněl odvolací námitky a zrekapituloval obsah správního spisu a průběh řízení. Následně věc právně posoudil a vyjádřil se k jednotlivým námitkám žalobce. Přitom konstatoval, že řada námitek žalobce míří proti jiným správním orgánům a nesouvisí s předmětnou věcí, a proto se jimi žalovaný nezabýval.
4. K tvrzení žalobce, že mu vůbec informace (oznámení) o dosažení 12 bodů a pozbytí řidičského oprávnění nebylo doručeno, takže se předmětného přestupku pro absenci zavinění nemohl vůbec dopustit, žalovaný uvedl, že sám žalobce předložil vyrozumění České pošty ze dne 2. 9. 2021, v němž se uvádí, že žádná žádost o zřízení služby „Změna ukládací pošty“ na jméno žalobce nebyla podána. Podle žalovaného tak žalobce neunesl důkazní břemeno svého tvrzení.
5. Ohledně doručování oznámení o dosažení 12 bodů a výzvy k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění Městským úřadem Moravský Krumlov tak bylo doručováno v souladu se správním řádem. Žalovaný odkázal na platnou právní úpravu i relevantní judikaturu k uplatnění fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu (rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2017, č.j. 9 As 244/2016-22). Podle správního spisu byla tato zásilka odvolateli doručena dne 2. 3. 2020. Žalovaný podotkl, že žalobce také musel vědět o předchozích přestupcích, na základě kterých mu byly uděleny body. Hranice 12 bodů tak žalobce dosáhl již dne 12. 3. 2020, kdy byl pokutován příslušníky Obvodního oddělení Policie ČR Šumperk za to, že nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem.
6. K obhajobě žalobce, že byl kontrolován policií dne 6. 3. 2021, která při této kontrole nezjistila, že žalobce dosáhl 12 bodů a není tedy držitelem řidičského oprávnění, žalovaný uvedl, že není jeho úkolem hodnotit práci policie, zda tuto skutečnost prověřovala v evidenční kartě řidiče. Rozhodnou okolností je skutečnost, že žalobce řídil motorové vozidlo v době blokace řidičského oprávnění, což vyplývá z výpisu evidenční karty řidiče pořízeného dne 23. 6. 2021.
7. V žádném případě nelze souhlasit se žalobcem v tom, že by jednal v právním omylu. Žalobce mohl již dne 13. 2. 2020 zjistit, že dosáhl hranice 12 bodů. Jestliže se neprokázalo,

že by o této skutečnosti opravdu věděl, pak prvostupňový orgán správně uzavřel, že žalobce spáchal přestupek z nevědomé nedbalosti.

8. Pokud žalobce až v odvolání namítl podjatost oprávněných úředních osob, žalovaný k tomu uvedl, že nebylo osvědčeno, že by vztah zúčastněných oprávněných úředních osob k dané věci nebo účastníkům dosahoval takové povahy a intenzity, aby byly dány pochyby o jejich nepodjatosti. Tuto námitku žalovaný shledal jako neopodstatněnou.
9. Žalovaný shrnul, že spáchání přestupku žalovaným bylo na základě shromážděných podkladů spolehlivě prokázáno a správní tresty byly uloženy na samé spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí. Proto bylo odvolání zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.
10. K přezkumu usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání žalovaný uvedl, že se prvostupňový orgán nedopustil pochybení, neboť žalobce neuvedl žádnou okolnost, pro niž by bylo nutno ústní jednání nařídit. Nařízení ústního jednání spojené s výsledkem navrhovaných svědků by nepřineslo nové skutečnosti ve věci předmětného přestupku.

III. Žaloba

11. Žalobce zastává názor, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a nezákonné. V první řadě žalobce brojil proti tomu, že prvostupňový orgán nekonal ústní jednání a neprovedl navržené důkazy – výslech tehdejší zaměstnankyně pobočky pošty Dolní Rožínka. Tím pak zamezil žalobci, aby tímto důkazem prokázal své tvrzení a důkazní břemeno unesl. Písemnost o změně ukládací pošty pro všechny došlé zásilky byla sepsána ve spádové pobočce pošty v obci Dolní Rožínka, a nikoliv na poště v Hostěradicích.
12. Žalovaný se nezabýval názorem prvostupňového orgánu, který výslech navržených svědků a doplnění dokazování považoval za irelevantní, neboť jejich výpovědi nemohly ovlivnit výsledek správního řízení. Dokonce konstatoval, že ho „*vůbec nezajímá*“, jaké služby má žalobce u České pošty, neboť se jedná o soukromoprávní vztah.
13. Žalobce zásadně nesouhlasil s úvahou žalovaného, že musel vědět o předchozích přestupcích a dosažení hranice 12 bodů. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých skutečností žalobce musel vědět o vyřízení přestupku ze dne 5. 1. 2019 včetně jeho bodového hodnocení, když mu žádné takové rozhodnutí nebylo doručeno. V této souvislosti měl prvostupňový orgán prověřit i tvrzení žalobce o policejní kontrole dne 6. 3. 2021, při níž žalobci byla umožněna další jízda, což je významné pro posouzení subjektivní stránky předmětného přestupku. Provedení důkazů navržených žalobce by rozhodně přispělo k řádnému objasnění skutkového stavu věci.
14. Žalobce nesouhlasí se závěry žalovaného týkající se zavinění spáchaného přestupku. Odpovědnost za přestupky spáchané z nevědomé nedbalosti pracuje se zachováním potřebné míry opatrnosti pachatele. Žalobce je přesvědčen, že zákonem předpokládanou míru opatrnosti dodržel. Jednak sepsal žádost o změnu ukládací pošty pro všechny došlé zásilky, a jednak k prokázání tohoto tvrzení navrhl důkazy, které však prvostupňový orgán jako irelevantní zamítl. Nelze tedy dovodit, že žalobce neunesl důkazní břemeno.
15. Žalobce shrnul, že žalovaný bez přesvědčivého zdůvodnění akceptoval nesprávné a skutkové i právní závěry prvostupňového orgánu, čímž vybočil ze zákonných mezí. Není možné hodnotit důkazy předtím, než byly provedeny. Žalovaný tedy zásadně

porušil zásady správního řízení, zejm. zásadu materiální pravdy, a vydal napadené rozhodnutí, které nemůže obstát.

16. S ohledem na shora uvedené žalobce krajskému soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

17. Žalovaný se k žalobě vyjádřil přípisem ze dne 7. 7. 2022, v němž sdělil, že je přesvědčen, že se těmito námitkami v napadeném rozhodnutí dostatečně zabýval a po řádném posouzení důkazního materiálu je oprávněně shledal nedůvodnými. Proto v plném rozsahu odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Na toto vyjádření odkázal i v následném sdělení ze dne 8. 8. 2022, kdy soudu předložil kompletní správní spis s tím, že Ministerstvo dopravy neshledalo důvody k provedení přezkumného řízení v této věci. Žalovaný je přesvědčen, že je napadené rozhodnutí věcně správné a zákonné, a proto navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.
18. Žalobce se k věci dále vyjádřil přípisem ze dne 16. 8. 2022, kdy soudu předložil k důkazu listinu nazvanou jako „žádost o potvrzení o provedeném úkonu“ adresovanou Obvodnímu oddělení Policie ČR ohledně silniční kontroly provedené dne 6. 3. 2021 na silnici č. 360 ve směru na Třebíč na zastávce autobusu „Rudíkov žel. st.“ Dále uvedl, že nesouhlasí s posouzením námitky podjatosti, kterou podle svého mínění uplatnil bez zbytečného odkladu. Důvodem pro námitku podjatosti bylo věcné zdůvodnění obou rozhodnutí. Úředník prvostupňového orgánu Bc. J. byl povinen předložit námitku podjatosti k rozhodnutí svému nadřízenému, což neučinil. Žalovaný tedy nemohl informovaně posoudit důvodnost této námitky.
19. V replice ze dne 5. 10. 2022 k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že na strohé konstatování žalovaného o věcné správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí není třeba reagovat. Jeho vyjádření ovšem svědčí o absenci sebereflexe žalovaného včetně jeho absence uvědomění nezvratitelnosti následku v případě okamžitého výkonu sankce zákazu činnosti.

V. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
21. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
22. Soud ve věci nařídil ústní jednání, které se konalo dne 22. 1. 2024 za účasti žalobce, jeho zástupce a zástupkyně žalovaného. Krajský soud při jednání konstatoval obsah napadeného rozhodnutí a vyslechl přednesy účastníků. Poté konstatoval obsah soudního a správního spisu, z něhož vyplývá skutkový stav a postup správních orgánů v přestupkovém řízení.
23. Ze **správního spisu** vyplývá, že dle úředního záznamu Policie ČR ze dne 14. 5. 2021 byl žalobce zastaven v obci Kojetice a při kontrole dokladů bylo zjištěno, že má blokaci řidičského oprávnění ode dne 9. 3. 2020 pro všechny skupiny vozidel. V oznámení

přestupku se žalobce vyjádřil tak, že neobdržel v tomto směru žádné rozhodnutí, a proto si není vědom toho, že nesmí řídit. Dle výpisu z evidenční karty řidiče ze dne 9. 3. 2020 měl žalobce blokaci řidičského oprávnění ode dne 9. 3. 2020 do 16. 6. 2021. Řidičský průkaz však odevzdal až dne 17. 5. 2021. Proti příkazu, jímž byl uznán vinným ze spáchání přestupku řízení bez řidičského oprávnění, žalobce podal odpor, v němž mj. uvedl, že ode dne 13. 6. 2017 byl přihlášen k pobytu na adrese X čp. X až do 27. 1. 2021, nicméně přestěhoval se do obce X čp. X. V obci X č.p. X bydlí a je přihlášen k trvalému pobytu ode dne 27. 1. 2021. To potvrzuje výpis z centrální evidence obyvatel ze dne 30. 6. 2021. Ve spisu je založeno oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu zasláné žalobci dne 20. 2. 2020, v němž je uvedeno poučení, že do pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení žalobce pozbývá řidičské oprávnění a je v této lhůtě povinen odevzdat řidičský průkaz. Dle připojené kopie obálky byla tato zásilka zaslána na adresu X a dne 21. 2. 2020 byla připravena k vyzvednutí. Odesílateli byla zásilka vrácena dne 3. 3. 2020. Ve věci proběhlo ústní jednání dne 1. 9. 2021, kam se žalobce dostavil a doložil žádost adresovanou České poště a vyjádření České pošty ze dne 17. 8. 2021. Česká pošta odpověděla žalobci přípisem ze dne 2. 9. 2021, v němž se uvádí, že u dodávací pošty Depo Znojmo 70 není evidována žádná písemná žádost o změnu ukládací pošty. U poštovní dodejny Miroslav nebyl za období od 17. 8. 2020 do 17. 8. 2021 evidován příchod žádné zásilky adresované žalobci na adresu X. Ve spisu je založeno též sdělení Městského úřadu Třebíč ze dne 15. 11. 2021, jímž tento správní orgán reagoval na námitky proti provedení záznamu bodů v registru řidičů. Na základě výzvy k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí žalobce reagoval přípisem ze dne 13. 2. 2022, v němž mj. navrhl nařízení ústního jednání a provedení důkazů. Poté bylo vydáno usnesení o zamítnutí návrhu na konání ústního jednání ve věci a vydání prvostupňového rozhodnutí. Proti tomu bylo podáno blanketní odvolání ze dne 16. 3. 2022, které obsahovalo i námitku podjatosti proti Bc. P. J. a Bc. J. T. jako úředním osobám prvostupňového orgánu. Na to žalobce své odvolání doplnil o odvolací námitky podáním ze dne 23. 3. 2022.

24. Jelikož účastníci neměli návrhy na doplnění dokazování, krajský soud ukončil dokazování a vyslechl konečné návrhy, načež po přerušení jednání přikročil k vyhlášení rozsudku.

25. Žaloba **není důvodná**.

26. Na úvod právního posouzení posoudil krajský soud napadené rozhodnutí z hlediska naplnění kritéria přezkoumatelnosti. K takovému postupu je krajský soud oprávněn a zároveň povinen z úřední povinnosti (ex offio) bez ohledu na v žalobě vznesené námitky. Pokud by soud shledal rozhodnutí správního orgánu nepřezkoumatelným, musel by jej bez dalšího zrušit a vrátit věc správnímu orgánu k dalšímu řízení. Nelze se zabývat právními otázkami věci za situace, kdy zkoumané rozhodnutí neobstojí po stránce formální. Obecně přitom platí, že s institutem nepřezkoumatelnosti je potřeba zacházet nadmíru obezřetně a vyhradit jeho užití pouze tam, kdy vady v odůvodnění rozhodnutí svou povahou reálně brání soudu v tom, aby rozhodnutí správního orgánu přezkoumal (k aplikaci institutu nepřezkoumatelnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, ze dne 29. 7. 2016, č. j. 4 Azs 107/2016-25, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123; veškerá rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Pro úplnost je

třeba dodat, že správní orgán, stejně jako soud, není povinen reagovat a vyvracet jednotlivě každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí jako celek logicky a přesvědčivě odůvodní (srov. zde nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III ÚS 989/08; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.usoud.cz).

27. Zdejší soud konstatuje, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné. Soud k tomu uvádí, že v napadeném rozhodnutí neshledal žádné vady, které by mu objektivně bránily toto rozhodnutí přezkoumat. Pokud se týče nepřezkoumatelnosti z důvodu nesrozumitelnosti, je třeba říci, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je jasně zřetelné, na jakých nosných důvodech žalovaný vystavěl napadené rozhodnutí a o které důvody opřel vypořádání vznesených odvolacích námitek.
28. Pokud se týká námitek žalobce mířících proti procesnímu postupu prvostupňového orgánu, krajský soud je považuje za nedůvodné. Prvostupňový orgán řádně rozhodl o žádosti žalobce o nařízení ústního jednání, v níž žalobce zdůvodňoval potřebu provádění dalších důkazů ve věci, zejm. výslech pracovníků České pošty, ale také vyžádání spisu Městského úřadu Bystřice nad Pernštejnem týkající se jednoho z dřívějších přestupků řešeného příkazem ze dne 19. 2. 2019, za nějž žalobce získal 7 bodů. K tomu krajský soud uvádí, že skutečně není úkolem správních orgánů v tomto typu přestupkového řízení přezkoumávat postup jiných správních orgánů v jiných přestupkových věcech téhož obviněného. K tomu příp. slouží tzv. námitkové řízení proti záznamu bodů do registru řidičů (srov. § 123f zákona o silničním provozu). Ohledně tvrzení žalobce, že si u České pošty zařídil službu „odnáška“, neboť nebydlel v inkriminované době na adrese hlášeného trvalého pobytu, krajský soud uvádí, že žalobce dostal v přestupkovém řízení dostatečný prostor na to, aby toto své tvrzení prokázal listinnými důkazy. Předložená vyjádření České pošty založená ve správním spisu však nepotvrzují, že skutečně ke sjednání služby odnáška došlo, a tudíž toto tvrzení žalobce ve správním řízení prokázáno nebylo. Požadovaný výslech pracovníků inkriminovaných poboček České pošty již lze považovat za nadbytečný, takže nepředstavuje pochybení správních orgánů v předmětné věci, že tyto důkazy nebyly prováděny.
29. K namítané nezákonnosti napadeného rozhodnutí krajský soud uvádí následující. Podle ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu ve znění platném a účinném k datu spáchání přestupkového jednání platí, že *„Řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu.“* Podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu v rozhodném znění platí, že fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo, a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) *není držitelem příslušného řidičského oprávnění*. Podle ustanovení § 125c odst. 4 lze za toto jednání uložit pokutu v rozmezí od 25 000 Kč do 50 000 Kč, a ve smyslu § 125c odst. 5 se uloží zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let.
30. Podle § 123c odst. 3 zák. č. 361/2000 Sb., příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského

průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno. Podá-li podle § 123f odst. 4 zák. č. 361/2000 Sb. námitky proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 zák. č. 361/2000 Sb. se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu nabude právní moci (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 7. 2013, sp.zn. 8 Tdo 598/2013).

31. Negativním důsledkem opakovaného porušování předpisů o provozu na pozemních komunikacích je tedy dosažení 12 bodů a pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla, přičemž k opětovnému nabytí této způsobilosti může dojít pouze postupem dle § 123d zák. o silničním provozu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2011, č.j. 8 As 23/2010-89). Uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno, řidič pozbývá řidičské oprávnění. K pozbytí řidičského oprávnění dochází ze zákona (ex lege), aniž by o tom musel správní orgán vést jakékoliv správní řízení a vydávat o tom rozhodnutí, a to uplynutím této lhůty. Nejvyšší správní soud k tomu v citovaném rozsudku doplnil, že: *„Získáním dvanácti bodů coby maximálního počtu bodů dosažitelných v rámci bodového hodnocení řidičů tedy obecně nastupuje nevyvratitelná právní domněnka o tom, že řidič není odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, a to minimálně na dobu stanovenou v § 123d odst. 1 citovaného zákona. Řidič, který pozbyl odbornou způsobilost, je povinen odevzdat řidičský průkaz. Řidičské oprávnění však pozbývá i v případě, kdy ve stanoveném termínu řidičský průkaz neodevzdá.“*
32. Podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu platí, že *Jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.*
33. V otázce fikce doručení, resp. otázky vlivu následného vložení písemností do domovní schránky adresáta na zákonnost doručování fikcí, byla sjednocena judikatura na základě rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014 – 41, ve kterém se uvádí, že *„[v]zhledem k výše uvedenému (se) přiklonil k názoru, že na uplatnění fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu nemá vliv skutečnost, zda následně došlo ke vhození uložené písemnosti do schránky adresáta. Tato povinnost má za účel určité zvýšení komfortu adresátů, vzhledem k tomu, že její realizace je vázána na řadu podmínek, nelze při jejím nesplnění dovozovat to, že by doručení fikcí nenastalo. Rozšířený senát si je vědom toho, že právní úprava fikce doručení představuje značný zásah do práva občanů na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Toto omezení základního práva může být přípustné, pokud je to nezbytné pro ochranu důležitého veřejného zájmu a práv a svobod ostatních občanů. To je v daném případě podle názoru rozšířeného senátu naplněno, neboť fikce doručení, jejímž účelem je zabránit, ‘aby účastníci řízení nemohli nepřebíráním písemností bez relevantního důvodu bránit postupu soudního řízení a prodlužovat tak jeho délku, není s principem právní jistoty v žádné kolizi‘ (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. III. ÚS 272/13). Rozšířený senát si je rovněž vědom toho, že ‘smyslem jakékoliv právní fikce je umožnit, aby se za existující považovala situace, která je zjevně v rozporu s realitou a která dovoluje, aby z ní byly vyvozeny odlišné právní důsledky než ty, které by plynuly z pouhého konstatování faktu. Z tohoto důvodu představuje nástroj výjimečný, striktně určený k dosažení právní jistoty jako jednoho z*

hlavních ústavních postulátů v podmínkách právního státu. Aby přitom mohla splnit svůj takto vymezený účel, musí respektovat všechny náležitosti, které s ní zákon spojuje. Jen v takovém případě je soud oprávněn její naplnění konstatovat (nález Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. IV. ÚS 883/15). Rozšířený senát má však za to, že zákonné požadavky pro vznik fikce doručení jsou splněny i v případě, že z některého důvodu k následnému vložení doručované písemnosti do schránky adresáta nedošlo. Podmínkou ústavnosti institutu doručení fikcí je rovněž prostředek zajišťující proporcionalitu zásahu do práv účastníků řízení prostřednictvím zohlednění situací, kdy si adresát uloženou zásilku bez svého zavinění nemohl vyzvednout z objektivních důvodů. Takovým prostředkem je možnost požádat o určení neplatnosti doručení dle § 24 odst. 2 správního řádu. Rozšířený senát tak dospěl k závěru, že jím přijatý výklad § 24 odst. 1 správního řádu je i v souladu s ústavním pořádkem.“

34. Závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu jsou plně aplikovatelné také v nyní projednávané věci. Oznámení o dosažení celkového počtu 12 bodů a výzvu k odevzdání řidičského průkazu podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu lze řidiči doručit fikcí ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu; zákon v tomto ohledu žádnou výjimku či zvláštní požadavky na doručování nestanoví (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č.j. 5 As 291/2016 – 34). V tomto ohledu je nerozhodné, zda byla následně obálka s doručovanou písemností vhozena do schránky, anebo vrácena odesílajícímu správnímu orgánu, jako tomu bylo v předmětné věci. Oznámení o dosažení dvanácti bodů spojené s výzvou k odevzdání řidičského průkazu a poučením o zániku řidičského oprávnění v zákonné lhůtě pěti dnů bylo žalobci tímto způsobem doručeno a vyvolalo tak předvídané následky.
35. K namítané absenci zavinění přestupku krajský soud podotýká, že žalovaný výslovně v napadeném rozhodnutí dovodil, že žalobce přestupek spáchal z nevědomé nedbalosti. K tomu lze dodat, že tutéž formu zavinění dovozuje pro obdobné případy i ustálená judikatura. V rozsudku ze dne 23. 10. 2012, č. j. 1 As 150/2012 – 33 Nejvyšší správní soud „[p]ro závěr, že pachatel měl a mohl vědět o tom, že řídí bez řidičského průkazu, je nutné mít najisto postaveno, že pachateli bylo rozhodnutí ukládající tuto sankci řádně doručeno. Právě skutečnost, že se vlivem své nedostatečné opatrnosti s tímto rozhodnutím nemohl fakticky seznámit, ačkoli by při zachování obecně uznávané míry opatrnosti měl, může vést k závěru o nevědomé nedbalosti při spáchání přestupku (...) stěžovatelka jako řidička věděla, že spáchala v rozhodné době větší množství dopravních přestupků. Její údajné subjektivní přesvědčení, podle něhož prý o dosažení 12 bodů nevěděla, respektive byla přesvědčena, že 12 bodů nedosáhla, nemohlo nic změnit na její obecné opatrnosti a povinnosti přebírat úřední zásilky.“ Není tedy pravda, že řidič není nevědomě nedbalý ve vztahu k přestupku řízení bez řidičského oprávnění jen proto, že se fakticky neseznámil s oznámením o dosažení 12 bodů. Zcela legitimní je i úvaha o tom, že bdělý a přiměřeně opatrný řidič si musí být vědom – alespoň přibližně – stavu svého bodového konta, neboť všechna rozhodnutí o uložení správních trestů na úseku silniční dopravy jsou řidičům oznamována v souladu se zákonem. Správní orgány tedy identifikovaly formu zavinění správně a řádně tuto úvahu zdůvodnily.
36. K vypořádání vznesené námitky podjatosti v odvolacím řízení krajský soud konstatuje, že příslušnou argumentaci žalobce vznesl až v průběhu soudního řízení (podání doručeno dne 16. 8. 2022), a tedy ve smyslu § 71 odst. 2 s.ř.s. po uplynutí lhůty pro podání žaloby nad rámec vznesených žalobních bodů (napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobci a

nabylo právní moci dne 26. 5. 2022). Pouze z hlediska přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí krajský soud dodává, že důvod tvrzené podjatosti oprávněných úředních osob spočíval pouze ve způsobu, jakým byla věc prvostupňově rozhodnuta, což žalobce sám výslovně uvedl. Podle názoru zdejšího soudu se nejedná o tvrzení, která by naplňovala výše uvedené (judikaturou dovozené) požadavky na konkrétnost důvodů podjatosti, pro které může mít nesdělení informace o oprávněné úřední osobě žalovaného vliv na zákonnost rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2019, č. j. 1 As 338/2018 – 34, ze dne 16. 3. 2020, č. j. 1 As 412/2019 – 32, nebo ze dne 27. 4. 2020, č. j. 1 As 473/2019 – 39). Žalovaný se v napadeném rozhodnutí se vznesenou námitkou podjatosti přezkoumatelně a v přiměřeném rozsahu vypořádal.

VI. Závěr a náklady řízení

37. Ze shora uvedených důvodů neshledal krajský soud žalobu důvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
38. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci nebyl žalobce úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud nepřiznal žalovanému ani náklady na cestovné, neboť žalobce se nařízeného ústního jednání zúčastnil a toto jednání nebylo zjevně bezúčelné. Soud rozhodl tedy tak, že žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. ledna 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce